

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПКИП	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПКИП)		Вариант 6
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 1/6
	Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: ноември 2025 г.

МЕТОДОЛОГИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА ОПЕРАЦИИ

1. Основни параметри	
Управляващ орган	Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност”, Министерство на иновациите и растежа
Програма	Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията” 2021-2027 (ПКИП)
Приоритет	Приоритет: 1. Иновации и растеж
Специфична цел	Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)
Наименование на процедурата/процедурите	Нови модели в производството от страна на МСП
Цел	Предоставяне на подкрепа на МСП за въвеждане на нови модели, базирани на нови или подобрени процеси, стоки или услуги, с което да се повиши иновационната им дейност и конкурентоспособност.
Обосновка	<p>Според класацията Европейско табло за иновации (European Innovation Scoreboard 2025) през 2025 г. България продължава да попада в групата на страните „нововъзникващи иноватори“ с обобщен иновационен индекс от 45,8%. Страната ни се нарежда на 26-то място сред държавите членки ЕС и на 32-ро място сред ЕС и съседните страни. Данните от Доклада показват ясно, че българските МСП се представят значително по-слабо във въвеждането на продуктови и иновации в бизнес процесите, достигайки съответно само 16,7% и 49,3% от средното за ЕС през 2025 г. Тенденциите в представянето показват, че от миналата година (2024 г.) резултатът е намалал с 34,3% пункта за показателя за МСП, въвеждащи иновации в бизнес процеси и с 39,0% пункта за МСП, въвеждащи продуктови иновации.</p> <p>Иновационният пейзаж на България разкрива поляризирана структура, с относително нисък дял на фирмите, които активно внедряват иновации, като същевременно близо половината (49,6%) от тях попадат в категорията на неиноваторите, без склонност към иновации, което е значително над средното за ЕС - 30,6%. Този висок дял показва постоянни структурни бариери, както и такива, свързани с ниския капацитет на предприятията за въвеждане на иновации. В отговор на горепосоченото, помощта по настоящата процедура е насочена към преодоляване на идентифицираните предизвикателства посредством осигуряване на подкрепа за въвеждане на нови модели в предприятията, насочени към производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или към нови или подобрени бизнес процеси за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, в областите, изведени като приоритетни в рамките на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС 2021-2027.)</p>
Очаквани резултати	Очакваните резултати от подкрепата по процедурата се изразяват в нарастване на дела на предприятията, които въвеждат нови модели в дейността си, базирани на иновации. В края на изпълнението на проекта предприятията ще успеят да въведат поне един нов модел, свързан с процеса им на производство или ще могат да предлагат нови или значително

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПКИП	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПКИП)		Вариант 6
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 2/6
	Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: ноември 2025 г.

	подобрани стоки и/или услуги, което ще допринесе за повишаване на тяхната иновационна дейност и конкурентоспособност.			
Продължителност на процедурата/процедурите	2026 г. – 2029 г.			
Териториален обхват	Проектите по процедурата следва да бъдат изпълнени на територията на Република България.			
Бюджет (ЕФРР и национален)	Категория регион	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Средства от Европейския фонд за регионално развитие	Национално съфинансиране
	Регион в преход¹	67 670 301,00 лева 34 599 275,50 евро	47 369 210,70 лева 24 219 492,85 евро	20 301 090,30 лева 10 379 782,65 евро
	По-слабо развити региони², в т.ч.:	120 698 067,00 лева 61 711 941,73 евро	102 593 356,95 лева 52 455 150,47 евро	18 104 710,05 лева 9 256 791,26 евро
	Северозападен регион (СЗР), Северен централен регион (СЦР) и Североизточен регион (СИР)	90 000 000,00 лева 46 016 269,31 евро	76 500 000,00 лева 39 113 828,91 евро	13 500 000,00 лева 6 902 440,40 евро
	Югоизточен регион (ЮИР) и Южен централен регион (ЮЦР)	30 698 067,00 лева 15 695 672,42 евро	26 093 356,95 лева 13 341 321,56 евро	4 604 710,05 лева 2 354 350,86 евро
	ОБЩО	188 368 368,00 лева 96 311 217,23 евро	149 962 567,65 лева 76 674 643,32 евро	38 405 800,35 лева 19 636 573,91 евро
	Разпределението на бюджета по категории предприятия (микро, малки и средни) ще бъде конкретизирано в Условието за кандидатстване.			
Режим на държавна/минимална помощ	Помощта по процедурата ще се предоставя при условията на: 1) „Регионална инвестиционна помощ” съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014); или 2) „Минимална помощ” (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта „de minimis”.			

¹ В Република България регион в преход е: Югозападен регион (ЮЗР).

² В Република България по-слабо развити региони са: Северозападен регион (СЗР), Северен централен регион (СЦР), Североизточен регион (СИР), Югоизточен регион (ЮИР) и Южен централен регион (ЮЦР).

<p>Министерство на иновациите и растежа</p> <p>Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПКПП</p>	<p>НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПКПП)</p>		<p>Вариант 6</p>
	<p>Глава 4 Приложение 4.1.3.</p>	<p>ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ</p> <p>Образец на Методология и критерии за подбор на операции</p>	<p>страница: 3/6</p>
	<p>Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган</p>		<p>Дата: ноември 2025 г.</p>

<p>2. Методология и критерии за подбор на операции</p>	
<p>Вид процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ</p>	<p>Ще се прилага процедура чрез подбор на проектни предложения съгласно чл. 25, ал. 1, т. 1 и чл. 29, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).</p>
<p>Изисквания за допустимост на кандидатите</p>	<p>1) Да са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство;</p> <p>2) Да са регистрирани не по-късно от 31.12.2022 г.</p> <p>3) Да са микро, малки или средни предприятия (МСП) по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Приложение I „Определение за МСП“ към Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.</p> <p>4) Да са реализирали средногодишни нетни приходи от продажби за 2022, 2023 и 2024 финансови години в зависимост от категорията на предприятието-кандидат в размер съгласно посоченото в Условието за кандидатстване.</p>
<p>Изисквания за допустимост на партньорите (ако е приложимо)</p>	<p>Неприложимо.</p>
<p>Допустими проекти/дейности</p>	<p>Допустими дейности:</p> <p>1) Въвеждане на нови модели в дейността на предприятията, свързани с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или с нови или подобрени бизнес процеси.</p> <p><i>Новият модел, въведен в предприятието, следва да представлява иновация на ниво предприятие и следва да е свързан с производство на поне една нова или подобрена стока и/или услуга, или с поне един нов или подобрен бизнес процес.</i></p> <p><i>В случай на нов или подобрен бизнес процес, същият следва да е насочен към производство на стоки и/или услуги.</i></p> <p>За целите на настоящата процедура по отношение на определението за иновация Управляващият орган стъпва на Наръчника от Осло 2018 (Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, OECD/Eurostat (2018), © OECD, European Union, 2018).</p> <p>Съгласно възприетото определение за иновация, могат да бъдат разграничени следните видове нови модели:</p>

<p>Министерство на иновациите и растежа</p> <p>Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПКПП</p>	<p>НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПКПП)</p>		<p>Вариант 6</p>
	<p>Глава 4 Приложение 4.1.3.</p>	<p>ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ</p> <p>Образец на Методология и критерии за подбор на операции</p>	<p>страница: 4/6</p>
	<p>Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган</p>		<p>Дата: ноември 2025 г.</p>

	<p>а) Нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги (нов продуктов модел), които значително се различават от предишните стоки и/или услуги, предлагани от предприятието, и които могат да бъдат въведени на пазара.</p> <p>б) Нов модел, свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел), е нов или подобрен бизнес процес (или комбинация от двете) на една или повече от една функции, които значително се различават от предишните бизнес процеси на предприятието и са въведени в организацията на дейността му.</p> <p>ВАЖНО: Въвежданите нови модели следва да попадат в обхвата на ЕДНА от тематичните области и подобласти на ИСИС 2021-2027.</p>
Допустими разходи	<p>1) Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) - машини, съоръжения и оборудване, необходими за новия модел, въвеждан в предприятието чрез проекта.</p> <p>2) Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА) – софтуери, патенти, полезни модели, промишлени дизайни и лицензии, необходими за новия модел, въвеждан в предприятието чрез проекта.</p>
Минимален размер на помощта	25 000 евро (48 895.75 лева)
Максимален размер на помощта	<p>Микро и малки предприятия: 250 000 евро (488 957.50 лева)</p> <p>Средни предприятия: 400 000 евро (782 332 лева)</p>
Интензитет на помощта	<p>1) Процентът на съфинансиране при проекти, изпълнявани при условията на режим „регионална инвестиционна помощ“ съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията в зависимост от категорията на предприятието-кандидат и мястото на изпълнение е, както следва:</p>

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПКИП	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПКИП)		Вариант 6
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 5/6
	Одобен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: ноември 2025 г.

	Категория на предприятието – кандидат	Максимален интензитет на помощта за дейности <u>извън</u> ЮЗР (NUTS-2)	Максимален интензитет на помощта за дейности в ЮЗР (NUTS-2)
	Микро- и малки предприятия	70%	София град (столица): 35% София област: 65% Област Благоевград: 65% Област Перник: 40% Област Кюстендил: 40%
	Средни предприятия	60%	София град (столица): 25% София област: 55% Област Благоевград: 55% Област Перник: 30% Област Кюстендил: 30%
	2) Процентът на съфинансиране при проекти, изпълнявани при условията на режим „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията за всички категории предприятия е до 70 %.		
Кръстосано финансиране (ако е приложимо)	Неприложимо.		
Критерии за подбор/ оценка на съответствието	I. Иновативност и приложимост на подкрепения нов модел:		36
	1. Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел		8
	2. Технологична готовност на кандидата за въвеждане на новия модел по проекта		8
	3. Конкуренти предимства на стоките/услугите, резултат от въвеждания по проекта нов модел		6
	4. Пазарно влияние и жизнеспособност на стоките/услугите, резултат от въвеждания по проекта нов модел		10
	5. Значимост на въвеждания по проекта нов модел		2
	6. Въвеждане на нов модел в допълващ бизнес процес		2
	II. Финансова стабилност на кандидата:		30

<p>Министерство на иновациите и растежа</p> <p>Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПКПП</p>	<p>НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПКПП)</p>		<p>Вариант 6</p>
	<p>Глава 4 Приложение 4.1.3.</p>	<p>ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ</p> <p>Образец на Методология и критерии за подбор на операции</p>	<p>страница: 6/6</p>
	<p>Одобен от: Ръководител на Управляващия орган</p>		<p>Дата: ноември 2025 г.</p>

	1. Претеглен коефициент на рентабилност на ЕБИТДА за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.	10
	2. Съпоставимост между претеглената стойност на ЕБИТДА за 2022 г., 2023 г. и 2024 г. (в хил. евро) и стойността на общите допустими разходи по проекта.	5
	3. Претеглен коефициент на брутна добавена стойност за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.	10
	4. Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.	5
	III. Приоритизиране на проекти:	15
	1. Регионализация съгласно ИСИС 2021-2027	5
	2. Приоритизация съгласно Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021-2030 г.	5
	3. Регионална приоритизация на проектите според мястото на изпълнение	5
	IV. Бюджет на проекта:	5
	1. Бюджет на проекта	5
	Общ брой точки:	86
	Индикатори	<p>Показатели за резултат:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т. ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти); ✓ Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес; ✓ МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията; ✓ Иновации на МСП, извършвани в МСП; <p>Показатели за крайния продукт:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия); ✓ Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства.